

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Servori neînfrâncați nu se primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Inserate mai primești în Viena
R. Moss, Haasenstein & Vogler (Otto
Maas), H. Schalek, Alois Herndl, M.
Dukas, A. Oppel, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein Bernat; în Frankfurt: G. L.
Dauke; în Hamburg: A. Söner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 cr. și
30 cr. timbra pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 300 ban.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în fă-care și
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 ban. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 68.

Brașov, Vineri-Sâmbătă, 27 Martie (8 Aprilie)

1893.

Falsificarea

Manifestului de unire cu Bi- serica Romei.

„Diplomatul acela a fost numai
de iesuși scornit spre asu-
prirea noastră.”

Șineal, despre diploma II-a leopol-
dină, Cronica a. 1701.

„Tote aceste trele (diploma a doua
și instrucțiunile) se socotesc a fi
mai scorniturile Iesuiților,
cari în tot chipul voiau să stăpă-
nescă peste clerul românesc.”

Claină, Inceputul unirei.

Unirea Românilor cu Biserica
Romei, după cum se făcuse la a.
1698, nu plăc de loc misiona-
rilor catolici din Transilvania și
Ungaria, precum nu le place nici
astăzi. Nu plăc nici congrega-
țiunii de propaganda fide din
Roma.

Românii, în sinodul dela 1698
și în manifestul lor de unire, nu
recunoscuse nici Primatul Pa-
pei în sensul cum esplică bise-
rica catolică acestui Primat, sau
cu alte cuvinte dreptul de ju-
risdicțiune al Papei în Mi-
tropolia română de Alba-Iulia, și
nu primise nici o dogmă de cre-
dință catolică. Românii rămăsesse
aceia, ce fusese părinții lor mai
înainte, credincioși ai legii ro-
mâne din părțile de răsărit ale
imperului roman, cu singura deo-
sebire numai, că acum Românii
din Mitropolia Albei-Iulie erau
aliați sau confederați cu Biserica
Romei.

Însă intențiunile Bisericii ca-
tolice din Roma, erau cu totul
alte, și anume, ca cei, cari se
unesc cu Roma, să devină cato-
lici într-o tôte.

Etă ce scria pe timpul acesta
Congregațiunea de propaganda
fide misionarilor catolice trimise în
părțile Orientului:

„Unire adevărată cu biserica
catolică nu este, și nici nu pôte
să fiă cineva membru al ei, decât
nu primese într-o credință
catolică, decât nu crede cu tărie
în religiunea catolică, și decât nu
arată dependența datorită
față de Pontificele roman.”

„Cu tôte că aceia, cari recu-
nosc pe Pontificele roman de
cap vedit al bisericii din
lume, mărturisesc în mod
implicit credința catolică . . . to-
tuși biserica catolică nu pôte fi
mulțumită numai cu această recu-
noscere esternă a Pontificelui, ci
trebuie să lucre, ca aceia, cari do-
resc să se unescă cu biserica
catolică să se lapede prin cuvinte
exprimate în formă solemnă de
eresiile cetei lor, din cari au fă-
cut parte până aci” (Nylles, Sym-
bolae I. pag. 111—112).

Congregațiunea de propaganda
fide cerea așa-dér dela misionarii
trimiși pentru catolisarea popo-
relor din Orient, că aceia, cari
se unesc cu biserica Romei să
recunoscă pe Pontificele roman
de cap al bisericii creștine din
lume și să facă mărturisirea for-
mală a credinței catolice.

Însă dela sinodul de unire din

1698 fù imposibil ca misionarii
catolici Baranyi, Hevenesi și Kapy
să pôte obține recunoșcerea Pon-
tificelui din Roma, în sensul cum
se cerea, și admiterea dogmelor
de credință catolică.

Stând astfel lucrurile misio-
narii iesuiți, cari se aflau sub or-
dinele arhiepiscopului Collonits
din Strigon, făcură o traduc-
țiune falsă în limba latină
de pe manifestul de unire din
1698, și în această traducțiune fal-
sificară întregul conținutul docu-
mentului de unire, anume inter-
calară în traducțiunea această pa-
sage întregi, că Românii primesc

Etă acum aici această traducțiune latină falsă, acestu monu-
ment fraudulos al misionarilor iesuiți dela 1698:

Traducțiunea latină a Manifestului falsi-
ficat de Iesuiți:

Nos infrascripti Ecclesiae Valachi-
cae in Transylvania Episcopus, Archi-
Diaconi et Clerus universus memoriae
commendamus tenore praesentium quibus
expedit universis, maxime vero inclitis
regni Transylvaniae Statibus.

Considerata, tum fluxa humanae vi-
tae instabilitate, tum etiam animae (cu-
jus in omnibus potior cura habenda)
immortalitate, libere ac sponte impulsu
Divini Numinis cum Ecclesia Romano-
Catholica unionem inimus ejusdemque
Sanctae Matris Romano Catholicae Eccle-
siae comembra (sic) nos tenore praesen-
tium declaramus. Omnia admitten-
tes, profitentes ac credentes
quae illa admittit, profitetur ac
credit, praesertim vero illa
quatuor puncta, in quibus hac-
tenus dissentire videbamus,
quae etiam in clementissimo
Suae Sacratissimae Majestatis
Decreto ac Diplomate nobis in-
sinuantur. Qua propter iisdem pro-
sus juribus ac privilegiis quibus ejusdem
Sanctae Matris Ecclesiae Presbiteri ex
indulta sacrorum Canonum ac Divorum
quondam Regni Hungariae Regum utun-
tur, nos quocumque, juxta praenominatum
Sacrae Caesariae Regiaeque Majestatis
Decretum, a modo deinceps uti ejusdem
comembra frui ac gaudere volumus. In
cujus majorem fidem ac robur praesens
manifestum nostrum propria manus syn-
grapha nec non sigillo communimus.

Anno 1698 7 Octombris
Albae-Iuliae.

Însă sub această traducțiune la-
tină falsă nici un sigil și
nici o subsemnătură, deși a
rămas loc gol o jumătate de
pagină mare în folio.

Asemănându acum traducțiu-
nea falsă cu textul românesc
original publicat de noi în nu-
mărul trecut, se constată urmă-
toarele puncte principale falsificate:
Pe când în textul original
românesc nu există nici un cu-
vânt, că ne unim cu biserica
Romei în credință, în traduc-
țiunea falsificată se intercală pa-
sagiul:

„Primind, mărturisind și cre-
dând tôte, câte le primese, le
mărturisește și le crede biserica
romano catolică.”

și mărturisesc într-o credință
catolică și în special cele 4 puncte
dogmatice. Scrieră această traduc-
țiune falsă pe dosul manifestului
original român, îi puseră aceeași
dată, și-i dederă în modul acesta
forma de text latin al mani-
festului din 1698. Er de altă
parte lăsară afară din traducțiunea
această tôte părțile manifestului,
ce nu conveniau tendințelor de
catolisare, și anume lăsară afară
conținutul unirei, prin cari Mi-
tropolia română de Alba-Iulia de-
clară că și conservă tôte obicei-
urile bisericesci, tôte independența
și tôte legea sa.

Traducțiune în limba română modernă.

Noi subsemnații, Episcopul, Proto-
popii și întregul clerul Bisericii româ-
nesci din Transilvania, facem cunoscut
prin această carte tuturor cărora se cu-
vine, și mai cu seamă ilustrelor staturii
din regatul Transilvaniei:

Considerându noi de o parte nestor-
nicia și schimbarea vieții omenești,
er de altă parte avându în vedere ne-
murirea sufletului (de care mai cu seamă
trebuie să avem grijă în tôte lucrurile)
liberi, de bună voia noastră, și îndemnați
de voinea lui Dumnezeu, ne unim cu
biserica Romano-Catholică și prin această
carte ne declaram de comembri ai a-
celei Sfinte Maice Biserici. Primind,
mărturisind și credând tôte câte le
primese, le mărturisește și le crede
Biserica Romano-Catholică. Și mai în-
ainte de tôte cele patru puncte, în
privința cărora până acuma nu ne înțele-
geam și cari ni se fac cunoscute și
prin Decretul și Diploma prea gra-
țiosă a Majestății sale prea sfinte. Drept
aceia și noi, ca nice comembri ai a-
celei, vom după cum dispune Decre-
tul amintit mai sus al Sfintei Ma-
iestăți imperiale și Regale, să ne
folosim și să ne bucurăm de aci
înainte de aceleași drepturi și privi-
legii, de cari se folosesc și preoții a-
celei Sfinte Maice Biserici după per-
misiunile Sfintelor canone și după pri-
vilegiile date de repositii regii de odi-
niară ai Ungariei. Er spre mai mare cre-
dință și tărie a acestui lucru amintit
manifestul de față cu subscrierile mă-
nilor noastre și cu sigilul.

Anulă 1698 7 Octobrie
Alba-Iulia.

Pe când în textul original
românesc nu se vorbește de loc
de cele 4 puncte dogmatice,
în traducțiunea latină se făc
o
nouă falsificare intercalându-se cu-
vintele:

„Și mai înainte de tôte (pri-
mim, mărturisim și credem)
cele patru puncte în privința că-
roră până acuma nu ne înțele-
geam.”

Cu deosebire sunt bătătoare la
ochi contradicțiile mari, diame-
trale opuse, ce există între tex-
tul original românesc și între
traducțiunea latină scrisă mai târ-
ziu pe dosul acestui manifest.

Pe când în textul românesc
se dice expres, că „tôte legea
noastră să stee pe loc, că

din obiceiul bisericii noastre a
Răsăritului nime să nu ne clă-
tescă,

în traducțiunea latină misio-
narii dicu: că primim, mărturi-
sim și credem tôte câte le pri-
mesce, mărturisește și crede bi-
serica romano-catolică și cu deo-
sebire cele 4 puncte.

Iesuiții așaderă intercalară în
traducțiunea latină pasage, cari
nu există de loc în textul ori-
ginal, și cari nu au fost primite
de sinodul din 1698. Dér nu nu-
mai, că adăuseră lucruri, ce nu
se primise, dér de altă parte su-
primară din traducțiunea latină
tôte condițiunile unirei.

Intențiunea frauduloasă este așa-
dér evidentă. Avem înaintea
noastră o traducțiune din cele mai
nișești și criminale, falsificarea
unui document public al unui
tractat politic-bisericesc
pentru a supune pe poporul ro-
mân catolicilor și a desfința bi-
serica română de Alba Iulia, în
scurt, o alterare condamnabilă
a pactului nostru fundamental
cu Roma.*)

Constatăm așaderă din punct
de vedere istoric:

Un manifest de unire în
limba latină din partea sino-
dului dela 1698 nu s'a dat.
Tôte actele soborelor de unire
au fost scrise în limba română.
Numai epistolele particulare ale
episcopilor către cardinalul Col-
lonits sunt scrise în limba latină,
dér și acele de iesuiți;

Traducțiunea latină cunoscută
sub titlul de „Manifestum
Ecclesiae graeci ritus per Transil-
vaniam etc.” este un falsificat
criminal, fără valoare istorică
și fără valoare juridică-biserică;

Că sinodul de unire din
7 Oct. 1698 nu a primit nici
chiar cele 4 puncte ale conci-
liului din Florența, precum po-
porul român nici până astăzi
nu are cunoștință de aceste 4
puncte dogmatice;

Unirea cu biserica Romei s'a
făcut numai în modul și în
forma cum ne-o arată textul ori-
ginal românesc al manifestului
din 1698.

Falsificarea manifestului de
unire din 1698 nu este singurul
act falsificat de Iesuiți în is-
toria unirei Românilor cu bise-
rica Romei.

*) În știința istorică astăzi nu mai există
nici cea mai mică îndoială, că traducțiunea latină
publicată mai sus este o falsificare criminală
a manifestului de unire românesc, și că Ro-
mânii nu au primit la 1698 nici o dogmă ca-
tolică, nici chiar cele 4 puncte.—Vezi Crișianu
Beitrag zur Geschichte der Kirchlichen Union
der Romänen in Siebenbürgen unter Leopold
I. Hermannstadt 1880. — Popă, desbinarea în
biserica Românilor din Ardél și Ungaria
1697—1701. Bucuresc 1892. — După cum se
vede din cuvintele exprese ale diplomei din 16
Febr. 1699 cardinalul Collonits a făcut im-
peratului Leopold un raport fals despre
modul, în care s'au unit Românii. Cuvintele,
acestei diplome ca: „Nu a ni s'a raportat
ca lucru sigur că ginta Românilor etc.
au început a se întorci la unire”, arată că s'a
făcut numai un raport, dér nu s'a înaintat
și manifestul.

Vomă aminti aici pe scurt încă câteva exemple de falsificare comise în același timp din partea missionarilor iesuiți.

Anume părintele Samuil Clainu, în istoria bisericească a Românilor, ne vorbește încă de trei acte falsificate de Iesuiți pentru a face pe Români să-și părădească credința și independența lor bisericească.

Unul din aceste acte frauduloase era o diplomă falsificată de Iesuiți sub numele împăratului Leopold I cunoscută sub numele de diplomă a doua leopoldină din 19 Martie 1701.

Etă ce ne spune părintele Samuil Clainu:

„Cu aceeași dată, de 19 Martie 1701, eși la lumină o altă diplomă a împăratului Leopold, al cărei original nu se afla nicăiri. Episcopul Petru Paulu Aron, declară diploma această de falsă, și după ordinul împărătesei Maria Teresia originalul acestei diplome s'a căutat în arhivele Cancelariei aulice din Viena, dăr nu s'a aflat de loc. Acestă diplomă (prin care se pune în cotele episcopului unită un teolog iesuit, fără de care episcopul nu avea dreptul de a face nimic) se dice a fi un falsificat făcut de Iesuiți*). Episcopii românești, Baronul Inocențiu Clain și Petru Pavelu Aron, lăpădară diploma această și nu voiau să-o recunoscă ca eșit dela împăratul Leopold.

În fine diploma această fu recunoscută de falsă chiar de ministrii împărătesei Maria Teresia, după ce clerul român suportă aproape un secol jugul acelu teolog iesuit pus prin această diplomă falsă în capul episcopului**).

Părintele Samuil Clainu ne mai vorbește încă de alte două falsificări, făcute totu din partea Iesuiților.

„Se mai află, dice densusul în arhivul dela Blășiu, încă două instrucții, una dela Papa, alta dela Archiepiscopul Strigonului Colonic, prin cari autoritatea episcopului foarte se ciontă, er puterea Teologului intru atăta se lătește, câtu episcopul se pôte dice numai Vicariul Teologului. Multu au stătu Iesuiții de Episcopul Athanasie, ca să iscălescă acele instrucții, ci episcopul nicidecum n'a vrut a-le iscăli, că a cunoscutu măestria Iesuiților. Tote aceste trele se socotu a fi numai scorniturile (falsificările) Iesui-

*) Klein Historia Daco-Romanorum. Cap. XV. Foia p. minte 1862 Nr. 24 — Sincal, Chronica An. 1701.

**) Moldovan, Acte sinodale, I. pag. 182—185.

ților, cari în totu chipul voiau să stăpănescă peste clerul românesc*)

Înainte de a încheia acestu capitul, despre diferitele falsificări, ce le făcură Iesuiții în actele noastre de unire cu Biserica Romei, vomă examina aici și cestiunea: decă cele 4 puncte dogmatice nu au fostu cumva primite posterioru de vre-unu altu săboru mare al Mitropoliei române de Alba-Iulia?

La această întrebare răspundem într'unu modu categoricu: Nu**).

Unu altu manifestu de unire din partea săborelor mari ale Bisericii Mitropoliei române de Alba-Iulia nu s'a datu nicu în a. 1699, nicu în 1700, nicu în 1701 etc.

Tote manifestele de unire, ce apară în diferitele scrieri ale Iesuiților cu alte date posteriore anulului 1698, și cu deosebire manifestul din a. 1700, suntu numai simple falsificate condamnabile, ale căror originale n'au esistat niciodată.

În specialu, în ce privește manifestul din 1700 sinonimu intru tote cu falsificatul latinu din 1698.

Episcopul Athanasie, împinsu de Iesuiți, convocă în luna lui Septembrie 1700 unu nou săboru mare la Alba-Iulia, săboru convocat anume pentru scopul, ca să primescă credința catolică și în specialu cele 4 puncte.

În acestu sinodu se făcu ce e dreptu vorbă despre cele 4 puncte, pe cari le cerea arhiepiscopul din Strigonu, se și pregăti unu manifestu, după cum 'lu doriau Iesuiții, anume că Biserica de Alba-Iulia primesce, mărturisescă și crede tote, câte le primesce, mărturisescă și crede Biserica romano-catolică, și în specialu cele 4 puncte, însă manifestul acesta captiosu, este lucru foarte evidentu, că rămase numai o hărtia simplă nesubsemnată de nime în Arhiva mitropoliei de Alba-Iulia. Nu fu subsemnatu manifestul acesta nicu de episcopul Athanasie, nicu de protopop și nicu de preoți.

Chronicarul Sincal ne spune în această privință: „Pe hărtia, ce

*) Clainu, Inceputul Unirei, la Cipariu, Acte pag. 88.

**) Să fim bine înțeleși. În cestiunile de unire vorbim de săborele cele mari, convocate anume pentru primirea și formularea condițiilor de unire, săbore compuse din toți protopopii, preoții și deputații mirenilor. Nu vorbim de săborele particulare, cari nu erau cheamate în cestiunea unirei și nu puteau să recunoscă nicu unul, nicu două, nicu patru puncte dogmatice. Astfel de săbore particulare incompetente de a recunoscă cele 4 puncte dogmatice, au fost și cele dela 1739 și 1868

se ține în arhivul Vlădiciei Făgărașului, de pe care s'a luat această scrisore (copie) nu suntu iscăliți mitropolitul Athanasie și protopopii cu preoții de sub densusii“ (Chronica, An. 1700).

Ear Părintele Samuil Clainu, în Istoria sa despre începutul unirei, dice: „Cine au fostu anume subscriși (în manifestul dela 1700) nu se află.“*)

De altă parte Cipariu, învățatul istoricu și filologu contestă, că la anul 1700 s'ar fi datu vre-unu manifestu din partea săborului Mitropoliei române de Alba-Iulia.

Ast-fel stau lucrurile cu acestu manifestu alu doilea presupus, din a. 1700.

Din mulțimea de probe decisive, ce le avem în această privință și cari punu afară de ori-ce îndoială, că din partea săborului dela a. 1700 nu s'a datu nicu unu manifestu nou de unire, vomă cita aici numai două acte irecurabile:

Unul din aceste este raportul oficialu alu Iesuitului Gabrielu Kapi, superiorul „Misiunii de propaganda catolică în Dacia“, adresat în ziua de 14 Martie 1701 cardinalului Collonits:

Etă ce scrie densusul cu câteva luni mai târziu de săborul dela 1700:

„Eu cred, dice densusul, că acum va fi de ajuns să ne mulțumim cu primirea Unirei în principiu, fiind-că ar fi foarte periculosu, ba chiar imposibilu, ca să delăturăm tote obiceiurile cele rele ale Românilor. De aceea va fi de ajuns, că episcopul și ceilalți dintre ei, când voru face în viitoru mărturisirea credinței și a unirei, să promită în generalu, că voiescă să depindă de Biserica catolică și de oficialii ei substituți, și că voiescă să trăiescă după ritul grecescu aprobatu de Biserica catolică și în alte ținuturi. Va fi apoi datorința noastră pe viitoru să schimbăm încet cu încet multe din obiceiurile lor și anume să le schimbăm chiar și liturgia și forma cultului divin, spunându-le că obiceiurile aceste s'au introdusu la ei din prostia și din nescința preoților lor din țerile aceste, că acele obiceiuri nu sunt obiceiuri adevărate ale bisericii grecesce, și nicu chiar ale bisericii șismatice, ci din contră sunt contrari minții sănătoșe, credinței și religiunii adevărate creștine“.

Asăder însuși Superiorul Mi-

*) Cipariu, Acte și Fragmente, pag. 85—86. Acestu manifestu la Clainu și la Sincal pörtă data de 12 Dec., la Niles de 5 Sept. 1700.

siunei de propagandă catolică în Transilvania scrie la a. 1701, în modu destul de claru arhiepiscopului Collonits, că Biserica catolică va trebui deocamdată să se mulțamească cu primirea Unirei în principiu, și totu în aceeași scrisore densusul amintescă, că episcopul și ceilalți voru avé să facă în viitoru mărturisirea credinței catolice.

Asăder nu se făcuse în a. 1700 nicu o mărturisire de credință, nicu unu manifestu nou.

Alu doilea act importantu, prin care se constată într'unu modu absolutu, că săborul dela 1700 nu făcuse nicu o mărturisire de credință catolică, este jurământul episcopului Athanasie din 7 Aprilie 1701.

Pe timpul acesta episcopul Athanasie se afla în Viena, unde se dusesse, ca să fiă confirmat de nou în scaun, ca episcopu unitu.

Cu această ocaziune episcopul Strigonului șilescă pe episcopul Athanasie să-i promită în modu solemn și sub jurământ: „că îndată ce densusul se va întorce la reședința sa episcopală din Alba-Iulia, va face mărturisirea publică a credinței catolice după formula stabilită de conciliul Tridentin, și se va sili, ca această mărturisire a credinței catolice să o facă toți protopopii și popii supuși densusului“*)

Episcopul Athanasie silitu promite: că va face.

Care era acum această mărturisire de credință după formula Tridentină?

Era aceea din manifestele false ale Iesuiților: Se creșu tote câte le crede Biserica catolică și în specialu cele 4 puncte.

Certitudinea asăderă perfectă, că nicu în 1698, nicu la 1700 săborele cele mari nu primise și nu dase nicu unu manifestu, séu mărturisire despre credința catolică și despre cele 4 puncte, cum sunt în manifestele false ale Iesuiților.

Din Viena episcopul Athanasie se întorse la Alba, și în cursul anului 1701 se ținură alte două săbore la Alba-Iulia, unul în luna lui Iunie 1701, altul în luna lui Novembre 1701, dăr nicu unul din săborele aceste nu făcu vre-unu altu manifestu de unire cu Biserica Romei, cu tote că Iesuiții amblau în ruptul capului, ca săborul să facă unu nou manifestu (fidei professionem juxta for-

*) Jurământu depus de episcopul Athanasie la Viena în 7 Aprilie 1701. Actul originalu românesc aflat de noi în 1879. Copia în Colecțiunea noastră din Biblioteca Academiei Române Nr. 372 Vol. XII. — În limba latină la Nilles Symbolae I pag. 281—286.

FOILETONULU „GAZ TRANS.“

In gura chiților.

Novelă de A. Oscar Klausmann.

(11) (Urmare.)

O jumătate de oră după aceea, se duse Winter la căpitanul, pentru ca să-i raporteze. Și neguțătorul, care se numea Schmidt, fu cheamat în antișambra căpitanului și-i spuse mai multe lucruri, er pe o foiă de hărtia desemnă ceva.

„Ți mulțameșu“, dice căpitanul, nu va fi spre paguba d-tale. Vei primi banii și pe lângă aceea vei fi și păditu. Poliția 'ți va fi recunoscătoare, decă îi va succede să pună mâna tocmai pe cuibulu acesta de chiți. Decă se va adevăra, aceea ce dici d-ta, atunci mișei aceștia sunt cei mai rafinați, din toți

căți sunt în acestu portu. Căți omeni voru fi fostu nenorociți prin acești miserabili și cu câtă rafineră voru fi atrași pe sêrmenele victime.

„Tote se voru adevăra, d-le căpitanu“, dice Schmidt, „dăr permite-mi, ca să rămân pe bordu, până se va termina afacerea. Mă tem, să mă ducu pe uscatu. După ce vei fi aflatu pe matrosu, atunci voi dispără imediatu.“

„Poți să rămâi pe bordu, acesta este totdeodată pentru noi o garanță, că nu ne-ai spus povești. — Și acum la lucru, d-nule locotenent, 'ți dorescu succesu bunu.“

Winter arată neguțătorului o cameră unde se stea. Apoi alergă în apartamentul oficerilor și declară oficerilor, cari scriau și ceteau: „Domnilor, dați-mi atâtea haine civile, câte puteți, dăr nu pe cele mai bune, este vorba desure o afacere de serviciu.“

O jumătate de oră mai târziu se aduseră matrosii pe bordu și cu totă disciplina de feru, ce domnea pe corabia de războiu, toți isbușiră într'unu risu colosalu, când vădură corpul de espedițiune, ce avé să mergă la uscatu. Elu consta din opt persoane și acela din locotenentul Winter. din căpitanul de pachebotu Schneider și din șese matrosi sdraveni, cari erau îmbrăcați în haine civile, dintre cari cele mai multe nu li se potriveau. Afară de aceea ei se mișeau așa de caraghiosu în hainele lor civile, încatu însuși căpitanul, care privea corpul de espedițiune, trebui să-și întorcă oapulu, pentru ca să-și țină risul.

O jumătate de oră mai târziu debarcară omenii pe cheul portului, er Schneider se duse cu matrosii într'o restaurațiune, pe când Winter luă o trăsura, pentru ca să mergă întâiu la consulu și apoi la poliția.

Era cătră amieză, când două trăsuri duceau pe matrosii și pe superiorii lor la Charlestown. În alte patru trăsuri aveau să urmeze șese-spre-șase detectivi, sub comanda unui inspectoru de poliția.

Winter și Schneider, împreună cu cei șese matrosi, se puseră la o masă în același restaurant, în care Lang condusesse în Duminica aceea pe sêrmanul Angermann. Ei cerură beutură și-și petreceau negenați. Localul era plinu de ospet, și acum cânta musica și matrosii din tote țerile jucau prin sală, nu lipseau nicu mesele pentru jucatul cărților. O jumătate de oră după sosirea omenilor de pe „Frey“, sosi și inspectorul de poliția, asemenea îmbrăcatu în civilă și se puse la aceeași masă lângă locotenentul Winter.

[Va urma.]

mam Tridentinam emittere. Niles I pag. 326)

Rămâne așadar evidentă adeverul istoric.

Nu există altă manifestă de unire, dată din partea vre-unui săbor al Mitropoliei de Alba-Iulia, decât manifestul românesc din 7 Oct. 1698.

Poporul român din Mitropolia Albei-Iulie, prin tratatul de unire dela 1698, a declarat în mod solemn, că Mitropolia de Alba-Iulia rămâne și de aci înainte a se ține de legea și creștină a Răsăritului, și de obiceiurile (ritul) Bisericii Răsăritului.

Poporul român unit, prin tratatul de unire dela 1698, și-a rezervat în mod solemn, ca condițiune esențială a unirei: **alegerea, și nu candidarea Vlădicei, adică a Mitropolitului său.**

Poporul român din Mitropolia Albei-Iulie, prin tratatul de unire dela 1698, care trebuie respectat cu sfințenie chiar și de Biserica romano-catolică, nu a conțesut nici Pontificelui roman, în special, nici Bisericii catolice în general, nici un drept de jurisdicțiune sau de amestec, de orice natură, în afacerile Mitropoliei. Aceasta este unirea noastră cu Biserica Romei. Acestă unire cere să-o respecte și Biserica romano-catolică. Ear altcum totul se periclităză.

Nic. Densușiana.

CRONICA POLITICA

— 26 Martie.

O depeșă din Paris vestește, că d-l Dupuy ar fi renunțat să formeze cabinetul, în urma refuzului d-lui Peytral de a intra în cabinet fără d. Lockroy, pe care d. Dupuy nu voia să-l admită pentru a nu se da un colorit prea radical cabinetului. În urma insistențelor președintelui Republicii diferendul, de care se vorbea, s'a aplanat. Carnot a insistat pe lângă d. Dupuy pentru ca să continue cu negocierile în vederea formării cabinetelor și a chemat după amicii pe d. Casimir Périer. Camera a ținut numai o ședință de cinci minute și s'a amânata pe Joi. Cabinetul s'a format în mod definitiv în chipul următor: D-l Dupuy, președinte și internele; Develle, externele; Peytral, finanțele; Guérin, justiția; Poincaré, instrucțiunea publică; Terrier, comerțul; Viette, lucrările publice; Viger, agricultura; generalul Loizillon, războiul și amiralul Rieunier, marina. Va să zică, au eșit din fostul minister d-nii Ribot, Tirard, Bourgeois, și Delcassé; au intrat miniștri noi: Peytral, Guérin, Poincaré și Terrier; d. Dupuy a trecut dela instrucțiunea internă și s'a păstrat în sfârșit portofoliile: Develle, Viette, Viger, generalul Loizillon și amiralul Rieunier.

O depeșă a „Agenției Havas“ ne vesteste, că guvernul sârbesc ar nădăjdi să dispună în scupștină de o majoritate absolută de 9 voturi. După informațiile diarului „Pester Lloyd“ însă, chiar și dacă această majoritate ar exista, ea s'ar găsi redusă imediat prin faptul, că unul din deputații fruntași sârbi, d. Tuzaković, care era desemnat chiar pentru președinția Scupștinei, e hotărât să-și depună mandatul, deoarece nu e învoit cu chipul în care s'a procedat din partea guvernului în alegeri. În urma acestei retrageri, liberalii sârbi vor să susțină candidatura deputatului de Negotin, Mašić, la președinția Scupștinei. Totu după „Pester Lloyd“, la Belgrad continuă a circula șgomotul despre nise grave divergente ce s'ar fi iscat în sinul cabinetului. Deunăci se dicea, că ar fi vorba ca d. Stojan Bosković,

să formeze un nou minister; acum se dice, că actualul ministru Ribaratz ar fi desemnat să ia președinția consiliului.

ȘTIINȚILE ȘI LITERATURA

— 26 Martie.

Dela Academia Română. Afăm cu bucurie, că în ședința de alaltăeri a Academiei Române s'a ales noul președinte pentru anul viitor în persoana venerabilului D-nu George Barițiu. Premiul de 5000 lei s'a acordat d-lui De la Vrancea pentru scrierea sa „Parasiții“, er marele premiu de 12 000 lei nu s'a acordat în sesiunea această nimănu.

— x —

Parastas pentru Grigorie T. Brătianu. Ni se scrie din Predelu: La 21 Martie v. în Duminea Florilor, s'a făcut la mănăstirea Predelu un parastas întru memoria regretatului Grigorie T. Brătianu, asistându o uumerosă mulțime de popor. Secțiunea Ligei din Predelu a fost reprezentată prin membrii ei. Asistenții, după sevășirea actului religios, s'au deparțat dela mănăstire plini de pietate și de regrete pentru pierderea neuitatului patriot român.

— x —

Contra limbii maghiare. În comuna Dăgh din Ungaria s'a întâmplat șiele trecute un „scandal“, cum îl numesc, „Egy-tértés“, în biserica rom. cat. Locuitorii comunei sunt de trei naționalități: Nemți, Slovaci și Maghiari, foarte puțini. Cu tôte aceste primăte șoviniste Vaszary a dat un uosș prin care dispune preotul de acolo să predice în biserica și unguresc. Era tocmă în ziua de Pasoh, când preotul catolic se sui pe amvon să țină o predică ungurescă. Credinșii germani și slovaci, vădându acesta și-au luat praporii și au părășit cu șgomot lăcașul sfânt; au mers apoi la casele preotului; unde au protestat contra introducerii limbii maghiare în biserica loră strebună. Primașele Vaszary, auțându de această forțe s'a supărat și a dat porunci să prindă pe capii „resvretitorilor“, și să i dea la criminală. — Pentru că își apără dreptul limbii lor? Bravo!

— x —

Pelerinii români la Papa. Din Roma se telegrafiază cu data de 3 Aprilie: Papa a primit așd dimineță 30 pelerini români. Episcopul din Lugoș a cetit o adresă în latinesce; Papa a răspuns de asemenea în latinesce. Elu asigurată pe Români de bună voința sa și i încuragiat să lucreze în favoarea bisericii. Pelerinii au oferit Papei două tapete frumoșe și hanț pentru ofranda Sf. Petru.

— x —

Regularea navigabilității riului Olt. Cetim în „Pester Lloyd“ de Marți: În afacerea regulării riului Olt, guvernul unguresc s'a adresat șiele trecute guvernului român cu întrebarea, dacă acesta ar fi dispus să începă studiile asupra cestiunei navigabilisării părții româneșe a riului, după ce guvernul unguresc a dispus deja din parte-i începerea studiilor tehnice asupra părții ardelenșe a riului. După cum se comunică acum din Bucuresc, „Correspondenței“ unguresc. guvernul românesc s'a ocupat cu deamănuntul, într'un consiliu de miniștri ținut la 13 (25) Martie, cu această cestiune și a ajuns la hotărîrea că deocamdată, și mai ales din cauza sarcinilor pe cari România și le a impus pentru reșterea juncțiunilor căilor ferate, studiile tehnice pentru navigabilisarea părții româneșe a Oltului nu vor putea încă începe.

— x —

Concert și petrecere. Reuniunea maghiară de cântari din locu va arangia în șera de 8 Aprilie n. c. un concert împreună cu petrecere, sub conducerea d-lui dirigent de coru Iuliu Iaschik. Concertul va consta din șese punote. Inceputul la 7 1/2 ore precisu. Intrarea: de persoană 1 fl.; de familie din 3 membri 2 fl. 50 cr.; pe galeria 1 fl.

— x —

Musica orășenescă, va de un concert Duminea, în 9 Aprilie în sala hotelului Central N. 1. Inceputul la 1/2 8 ore șera.

„Victoria“ în Arad.

Acestă institut de credit și economii la 26 Martie a. c. a ținut a V adunare generală ordinară sub președinția consilierului regescu Dimitre Bonciu, fiind de față peste 35 de acționari.

Din raportul direcțiunei s'a constatat, că institutul, cu un capital de 100,000 fl. afară de 6 fl. dați acționarilor ca dividendă pe trecut, din profitul curat a adunat și deja la finea anului 1892 proșede un fond de rezervă aprăpe de 23 000 fl. și un fond de pensiu de 2000 fl., va să zică a realizat încă o dobândă de 25 fl. după fiacare acțiu.

De asemenea s'a constatat, că direcțiunea în decursul an. 1892 a hotărît, să înmulțescă capitalul de acții cu fl. dela 100 000 până la 200,000 și la apelul direcțiunii peste tôte așteptările s'au subscriș 250,000 de acții nouș cu câte 122 fl., ca preț de emisiune.

Acestă faptă ne dovedeșe fără indoială soliditatea institutului și totodată ne oferă cea mai temeinică garanță pentru înflorirea sa.

La propunerea direcțiunii adunarea generală a primit numai 2000 acții nouș și a hotărît, că numărul de 518 șe se reduce observându, cum că din prețul de 120 fl. la capital se adaugă 100 fl., er la fondul de rezervă 20 fl. și 2 fl. șe foloseșu pentru șpesele de emisiune dela fiacare acțiu. Prin această operațiune norocoșă capitalul de acții șe urcă la suma de 300 000 fl., er fondul de rezervă la 63,000 fl.

Prețul acțiunilor nouș se va plăti în decursul an. curentu.

Totodată s'au modificat și statutele institutului și între reformele esențiale s'a introdus un consiliu de cenzori, care constă din direcțiune și alți 30 de acționari aleși în consiliu prin adunarea generală.

În direcțiune s'au realas domni: Dr. L. Petco și Ig. Papu, er în com. de suprav. s'au alesu George Feier și Romulu Ciorogariu.

În urmă dividendă, pe an. 1892 s'a fixat cu 7 fl. după acții și direcțiunea s'a autorisat să-o plătescă imediat după adunarea generală.

Adunarea generală, după sevășirea acestora aște atată de momentose pentru viața noastră națională economică, s'a încheiat între cele mai vii aclamațiuni pentru președintele Dimitre Bonciu și pentru direcțiunea institutului.

Nou abonament
la
GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1893 st. v.
se deschide nou abonamentu,
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii șielei noastre.

Prețul abonamentului

Pentru Austro-Ungaria:	
pe un an	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șese luni	20 "
pe trei luni	10 "

Abonamente la numerele cu data de Duminea:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe șese luni	1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	8 franci
pe șese luni	4 "

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Literatură.

În editura librăriei H. Steinberg din Bucuresc (Strada Șelari 18) a apărut: Șchițe și nuvele, de Victoru Crasescu, (Str. Basarabeanu). Formatu 8° de 242 pag., hărtia fină, tipar frumos. Prețul 1 leu.

Librăria H. Steinberg din Bucuresc, în a căreia editură a apărut această carte, a luat măsuri de-a scoate o colecțiune de scrieri literare ale autorilor români, care va apăre regulat în fiacare lună în câte un volum, tipar cu îngrijire și pe hărtia velină, pe lângă prețul numai de 1 leu exemplarul. De presentu se află sub presă volumul II din Nuvele, de același autor.

În editura Librăriei C. Sfetea din Bucuresc, a apărut un miș și elegant volum intitulat Gr. T. Brătianu, care cuprinde portretul, autograful și biografia acestuia, precum și tôte discursurile, telegramele și scrisorile de condolență, opinia presei române și străine adresate familiei și Ligei culturale ocașiunea înmormântării multu regretatului patriot Gr. Brătianu. Se află de vânzare la librăria N. Ciurcu și o recomandăm cu căldură cetitorilor noștri.

DIVERSE.

Un pictor care nu și pricepe arta. Renumitul pictor Gustav Doré făcu o călătorie pedestru în Savoia și și luase oartiră într'un sat dosnic, de unde elu făcea escursiuni în acea regiune încântătoare. Într'una din șile dișe elu ospătarului: „Semnul d tale de ospătar înaintea casei e forțe urit, am și și făcut eu unul nou“. Ospătarul șe bucură forțe de acesta, mai ales după ce înțeleșe, că nu va avé șe plătescă nimioș pentru acelu obiect de artă. În ziua următoare fiindu timpul ploios, pictorul, rămase acasă și se apucă de lucru și zugrăvi după tôte legile perspectivei o trășură în fuga mare, ce e așteptată de ospătar stându în ușa ospătariei. Proprietarul ospătariei era plin de bucurie vădendu însemnul acela strălucitor, care avea să fi pus a doua di desupra ușei. Ospătar de șeră cășou gurile la chipul celu nou, ce era în ospătarie, numai măsarul, care se pricepea și la culori de uleu și lac, făcea din cap și dișe: „Totuși prea sunt mari greșeli în chipul acesta! Nu vedeți voi, că una din rôtele de dinapoi ale trășurei, nu e rotundă?“ — „Acestă e adeverat, domnule pictor“, dișe ospătarul, „șeranii nu sunt mulțamiș cu una din rôte, care n'ar fi rotundă!“ Doré rise, voia șe esplice motivul pentru ce după legile perspectivei róta acea nu putea fi perfect rotundă, dăr acesta irită și mai multu pe măsaru. „Am și-i arătu eu, că nu pricepe nimioș“, dișe elu, luă un cirolu, îl puse pe osia rôtei criticate și trase un ceru. Rôta în faptă nu era tocmă de totu rotundă, șeranii desprețiau acum însemnul celu nou, în același grad pe cătu îl admiraseră la început și ospătarul rugă pe pictor să șe facă ce va putea și șe derégă róta rotundă, că de altcum nu va avé pace în casă. Doré luă penelul și șterse preste întregă tăblița, așa că nu se mai putea vedé nimioș din chipul. „Oho“, dișe ospătarul, „așa nu merge! D-ta mi-ai ștricat însemnul meu celu vechiu și acum trebuie să-mi plătesc“. Pentru ca să nu provoce o scenă neplăcută, Doré în faptă trebui să plătescă însemnul celu vechiu și măsarul satului făcu un altul de care rôtele erau absolut rotunde. Toți șeranii își riseră de nobilul pictor din oraș, care nu șoia să pictureze nici măcaru o rôtă rotundă.

Creștinul și Jidanul. Odată se certau între ei un creștin și un jidan, în privința numărului sfinților din religia lor și pretindeau, fiacare a avea mai mulți. Ei se învoiră, că pentru fiacare sfântu ce voru numi, șe smulgă un fir de păr din barba protivnicului.

— Avram, dișe Jidanul și smulse un fir din barba creștinului.

— Petru și Pavelu, adause creștinul și smulse două fire Jidanului.

— Anania, Azaria și Mihael, dișe Jidanul și smulse trei fire creștinului, dăr cu atâta putere, încâtu acesta se necăji, și vrându șe șfârșeșcă mai iute, strigă: — Cei 40 mii de mucenici, și inhățându cu amândou mânil barba Evreului, i o smulse tôte.

Proprietar Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maloru

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 April 1892.

Renta ung. de aur 4%	115.90
Impr. oăil. fer. ung. în aur 4 1/2%	95.40
" " " " argint 4 1/2%	122.75
Oblig. " " " de ost. I. emis.	101.40
" " " " " II "	126.—
" " " " " III "	—
Bonuri rurale ungare	96.60
" " " " croato-slav.	—
Despăgubirea dijmei de vin	97.60
Imprum. ung. cu premii.	153.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	144.—
Renta de hârtie austr.	98.80
" " argint "	98.65
" " aur "	116.65
Losuri din 1860	149.75
Acții de-ale Băncii austro-ung. . . .	99.—
" " " ung. de credit.	413.50
" " " aust. de credit.	358.—
Argint	—
Galbeni imp.	5.73
Napoleonori	9.67

Mărci imp. germ.	59.55
London (lire sterlinge)	121.65
Rente de corone austr.	96.85
" " ungară	95.65

Cursul pieței Brașov.

Din 7 April 1893.

Banonote rom. Cump.	9.57	Vënd.	9.62
Argintă român. "	9.48	"	9.53
Napoleon d'orl "	9.61	"	9.64
Galbeni "	5.60	"	5.64
Ruble rusești "	1.26 1/2	"	—
Mărci germane "	58.90	"	59.35

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 4 ore 20 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 23 min. seara.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accel.: 5 ore 15 minute dimîn.
Trenul mixt: 11 ore înainte de amezl.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zărnești:

Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața.
Trenul mixt: 5 ore 13 min. după am.

Dela Brașov la Ch.-Ogorheiu.

Trenul mixt: 5 ore 20 min. dimineața.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute a. m.
Trenul mixt: 3 ore 10 min. după am.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 5 minute seara.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 6 ore 58 minute seara.
Trenul accel.: 10 ore 17 minute seara.

3. Dela Zărnești la Brașov.

Trenul mixt: 6 ore 2 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am.

4. Dela Ch.-Ogorheiu la Brașov.

Trenul mixt: 8 ore 25 min. dimineața.
Trenul mixt: 5 ore 32 min. după am.
Trenul mixt: 9 ore 25 min. seara.

Anunțuri
(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In casul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se fece mai de multe-ori.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

„Patria“ cassă de economii, societate pre acțiuni.

C O N C U R S.

Pentru ocuparea postului de comptabil la Patria se scrie concurs. Salariul împreună cu postul acesta face fl. 600 și 150 fl. bani de cuartir. Concursul proveșute cu documentele recerute spre adevărarea calificațiunii depline pentru ocuparea acestui postu se se așterne subscrișei, până în 1 Maiu 1893. a. c. Blașiu, din ședința direcțiunii ținută în 4 April 1893. st. n.

89,1-2. Direcțiunea.

Nr. 532—1893.

Publicare de licitație.

Din partea scaunului orfanal, ca autoritate de tutoret și pertractare se publică, că în 17 Aprilie 1893 și eventual și în zilele următoare, se va vinde în casa din șirul bisericei N 4 la orele 9—13 a. m. și 2—4 p. m. Efecte, mobile, cărți rufarie și mărunțușuri după rămasul Dr. Eduard Copony.

Obiectele cumpărate sunt a se plăti imediat.

La 14 April 1893 se va vinde în localul oficiul orfanal srb buciun N. 16 tagiu I. cu licitație și gradinile, și casele din Brașov sub Nr. 2337 la vgr. 2299 și 2300 din cărțile funduale, totu din acestu rămasu.

Condițiile se potă vedea în localul oficiului.

Brașov, 5 Aprilie 1883.
Scaunul orfanal orășenes.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de comptabil și referinte la cassa de păstrare poporală, societate pe acții în Oravița-Mont. Salariul anual este 800 fl. cu unu crescământu de 10% la anu până la suma de 1000 fl. v. a. Confirmarea definitivă a alesului pote urma numai după unu anu de serviciu. Dela recurenți se recere se posedă limbile română, maghiară și germană; recurenții, cu studii academice și cei cu praxă la vr'unu institutu de bani, voru fi preferiți. Recursele ajustate cu documentele, ce le posedu recurenții, să se trimată la adresa suscrisului în Oravița mont. **Terminul conclusului se ficsedă până la 30 Aprilie st. n. a. c.** Oravița mont. 2 Aprilie 1893. Pentru direcțiunea institutului: Al. P. Popovicu.

88.—1-3.

Viena 1873. Medalia pentru merit.	Budapesta 1885 Dipl. de onore.	Agram 1891. Diplomă de onore.	N.-Palanka 1887 Med. de anr.	Dipl. de onore Londra 1878.
--------------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	--------------------------------

Iosif Csik
c. și r. escl. priv.

Prima fabrică de Syrmier Portland-Cement și vară-hydraulic în BECSIN.

Biroul-Central și depositul: **Budapesta, V., Rudolfsquai 8,** recomandă onor. d-ni didari și arhitecți, întreprinderilor de construcțiuni, proprietarilor, comitetelor rurale și bisericesci, precum și onor. publicu doritoru de a clădi, prourile sale fabricate în

Portland-Cement și vară hydraulică, cari se liferază totdeuna în calitate escelentă. — Prețuri curente și informațiuni se trimitu la cerere punctualu.

Paris 1876 med. de bronz.	Kecskemét 1872 med. de argint.	Neusatz 1875 med. de aur	Szeged 1878 med. p. merit	Triestu 1883 med. de aur
------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------	------------------------------	-----------------------------

Apa de Buda
VICTORIA-APA amară.

este după cum arată cifrele de mai josu
apa amară cea mai cu efect și bogată în conținutul ei, de pe Continentu.

Ea conține 58.05 gr. părți constitutive solide și cu efect în 1000 grame, o cifră care n'au întrecutu nici o apă amară.

Cumcă Apa-Victoria este cea mai bogată în conținutul rezultă din următoarea analiză oficială.

	În o mie grame	
	suma părților constitutive	conținutul acid Magnesia sare amară.
Isvorul Victoria din Buda	58.05	32.38
" Rakoczy	53.53	23.06
" Franz Josef	52.29	24.78
" Hunyady János	41.73	18.44
" Elisabeth	26.29	8.04
Apă amară de Pilna	32.72	12.12
Saidschützer	23.21	10.96

Apa-Victoria se capetă în tôte băcăniile.
Proprietar: IGN. UNGAR și FIU.
Budapesta.

63,10—10.

MOSTRE atrăgetore pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu saū mai vedutu până acum pentru croitorii nefrancate.

Eu nu dau rabat de 2 1/2 séu 3 1/2 fl. pe metru, nici cadouri croitorilor, cum face concurența, ci amu numai prețuri fixe netto pe metru pentru ca fiecare mușteriu se cumpere bun și eftin. Poftiți a vi se presenta numai caetele mele cu mostre. Totodată avertișesu a Vă păși de anunțuri ale concurenței pentru lefrinătate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru onoratul cleru stofe prescise pentru uniforme funcționarilor c. r., a-emenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree-uri, postavuri pentru billarde și mese de jocu, loden obicnuit și impermeabilu pentru rocuri de vênătore, stofe de spălatu, pleduri de voiagiu dela fl. 4—14 etc.

Cine voiesce a cumpăra postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată, ér nu sdrențe eftine și nu prețuescu nici câtă cusutul croitorului, se se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchesteru austriei.)

Deposit permanentu de postavuri peste 1/2 millione florini.

Pentru a putea apreția marimea și eficacitatea stabilimentului, declară că firma mea întreține esportul cel mai mare de postavuri din Europa fabricație de Kamgarn, mănunșuri pentru croitorie și o mare legatorie de mustre.

Spre a ve convinge despre tôte aceste invită pe On. publicu a visita localurile spațioșe a stabilimentului de vênzare unde sunt ocupate 150 persone.

Trimiterea numai cu Ramburse.

Correspondenta în limba germană, boemă, maghiară, polonă, italiană, francesă și englesă.
40,14—24.

A V I S U !

Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fia-carei luni.

Domnii abonați se binevoiescă a arăta în deosebii, când voiescu ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se aboneză din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“